PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2009. gada 6. maijā *

Lieta T-122/04

Outokumpu Oyj, Espo [*Espoo*] (Somija),

Luvata Oy, agrāk — *Outokumpu Copper Products Oy*, Espo,

ko pārstāv Dž. Ratlifs [*J. Ratliff*], *barrister*, F. Distefāno [*F. Distefano*] un J. Luostārinens [*J. Luostarinen*], advokāti,

prasītājas,

* Tiesvedības valoda — angļu.

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv E. Žipinī Furnjē [*É. Gippini Fournier*], pārstāvis,

atbildētāju,

par, pirmkārt, prasību atcelt vai samazināt naudas soda summu, kas prasītājām ir uzlikta ar Komisijas 2003. gada 16. decembra Lēmuma C (2003) 4820 galīgajā redakcijā par [EKL] 81. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/E-1/38.240 — Rūpnieciskās caurules) 2. panta b) daļu, un, otrkārt, par Komisijas pretprasību par minētā naudas soda summas palielināšanu.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja M. E. Martinša Ribeiru [*M. E. Martins Ribeiro*], tiesneši S. Papasavs [*S. Papasavvas*] un N. Vāls [*N. Wahl*] (referents),

sekretāre K. Kanca [*C. Kantza*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 5. marta tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas priekšvēsture

1 *Outokumpu Oyj*, kas ir biržā kotēta sabiedrība, kas veic uzņēmējdarbību Espo (Somija), ir galvenā sabiedrība grupā, kas ir pārstāvēta visā pasaulē un darbojas tostarp bāzes metāla, tērauda un vara izstrādājumu ražošanā un šo preču ražošanas tehnoloģijās. Faktu rašanās laikā *Outokumpu* 100 % apmērā piederēja *Luvata Oy* (iepriekšējais nosaukums — *Outokumpu Copper Products Oy*), kas tostarp ražoja rūpnieciskās vara caurules (*Outokumpu* un *Luvata* turpmāk apzīmētas bez izšķiršanas kā "*Outokumpu*" vai "prasītājas").

2 Pēc informatīva ziņojuma saņemšanas no *Mueller Industries Inc*. Komisija, pamatojoties uz Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17 Pirmā regula par Līguma [81.] un [82.] panta īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.) 14. pantu, iepriekš nepaziņojot, 2001. gada martā veica izmeklēšanu uzņēmumu *KME Germany AG* (iepriekšējais nosaukums — *KM Europa Metal AG*), *KME France SAS* (iepriekšējais nosaukums — *Tréfimétaux SA*), *KME Italy SpA* (iepriekšējais nosaukums — *Europa Metalli SpA*) (turpmāk tekstā šie uzņēmumi kopā — "*KME* grupa"), *Wieland-Werke AG* (turpmāk tekstā — "*Wieland*") un prasītājas atrašanās vietā.

3 2001. gada 9. aprīlī *Outokumpu*, pamatojoties uz Komisijas Paziņojumu par naudas sodu neuzlikšanu vai to apmēra samazināšanu lietās, kas skar aizliegtas vienošanās (OV 1996, C 207, 4. lpp.; turpmāk tekstā — "1996. gada Paziņojums par sadarbību"), izteica Komisijai sadarbības piedāvājumu. Šajā sakarā prasītājas 2001. gada 30. maijā iesniedza memorandu.

4 Atbildot uz 2002. gada jūlijā Komisijas atbilstoši Regulas Nr. 17 11. panta 2. punktam *KME* grupai un *Wieland* nosūtīto informācijas pieprasījumu, šī pēdējā sabiedrība 2002. gada 30. septembrī lūdza tai piemērot minēto Paziņojumu par sadarbību.

5 Atbildot uz šo pašu informācijas pieprasījumu, *KME* grupa 2002. gada 15. oktobrī no savas puses lūdza tai piemērot 1996. gada Paziņojumu par sadarbību.

6 Pabeigusi izmeklēšanu, kas ietvēra papildu pārbaudes *Outokumpu* un *KME* grupas atrašanās vietās, piedalījusies sanāksmēs ar *Outokumpu, KME* grupas un *Wieland* pārstāvjiem, kā arī, pamatojoties uz Regulas Nr. 17 11. pantu, nosūtījusi papildu informācijas pieprasījumu *KME* grupai un *Wieland*, Komisija 2003. gada jūlijā uzsāka pārkāpumu procedūru un pieņēma *KME* grupai, *Wieland* un *Outokumpu* adresētu paziņojumu par iebildumiem. Tā kā uzņēmumi adresāti atteicās no uzklausīšanas, tā netika organizēta.

7 2003. gada 16. decembrī Komisija pieņēma Lēmumu C (2003) 4820 galīgajā redakcijā par [EKL] 81. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/E-1/38.240 — Rūpnieciskās caurules) (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"), kura kopsavilkums ir publicēts 2004. gada 28. aprīļa *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV L 125, 50. lpp.).

8 No apstrīdētā lēmuma izriet, ka 80. gadu beigās ražotāji, tajā skaitā prasītājas, kas bija organizēti Kondicionētā gaisa un dzesēšanas jomā izmantojamo cauruļu kvalitātes asociācijā (*Cuproclima Quality Association*, turpmāk tekstā — "*Cuproclima*"), esot paplašinājuši savu sadarbību attiecībā uz konkurences jautājumiem.

9 *Cuproclima* divas reizes gadā organizētās sanāksmes esot tikušas izmantotas kā regulāra iespēja pēc oficiālās dienas kārtības izskatīšanas apspriest un noteikt rūpniecisko cauruļu cenas, kā arī citus tām piemērojamos komerciālos nosacījumus. Šīs konkurences noteikumiem neatbilstošās sanāksmes esot papildinājuši attiecīgo uzņēmumu divpusējie kontakti. Attiecīgie uzņēmumi esot noteikuši cenu mērķus, kā arī citus rūpniecisko cauruļu komerciālos nosacījumus, esot koordinējuši cenu celšanos, sadalījuši klientus un tirgus daļas un esot uzraudzījuši savu pret konkurenci vērsto nolīgumu īstenošanu, nosakot atbildīgos par tirgiem, no vienas puses, un apmainoties ar konfidenciālu informāciju, no otras puses.

10 Apstrīdētajā lēmumā it īpaši ir iekļauti šādi noteikumi:

"*Pirmais pants*

Šādi uzņēmumi ir pārkāpuši [EKL] 81. panta 1. punktu un no 1994. gada 1. janvāra arī EEZ līguma 53. panta 1. punktu, jo tie norādītajos laika posmos ir bijuši vairāku vienošanos un saskaņotu darbību dalībnieki, nosakot cenas un sadalot tirgus rūpniecisko cauruļu jomā:

a) [*Wieland*] no 1988. gada 3. maija līdz 2001. gada 22. martam;

b) *Outokumpu* [..] individuāli no 1988. gada 3. maija līdz 1988. gada 30. decembrim un solidāri ar [*Luvata*] no 1988. gada 31. decembra līdz 2001. gada 22. martam;

c) [*Luvata*] no 1988. gada 31. decembra līdz 2001. gada 22. martam (solidāri ar *Outokumpu* [..]);

d) [*KME Germany*] individuāli no 1988. gada 3. maija līdz 1995. gada 19. jūnijam un solidāri ar [*KME France*] un [*KME Italy*] no 1995. gada 20. jūnija līdz 2001. gada 22. martam;

e) [*KME Italy*] solidāri ar [*KME France*] no 1988. gada 3. maija līdz 1995. gada 19. jūnijam un solidāri ar [*KME Germany*] un [*KME France*] no 1995. gada 20. jūnija līdz 2001. gada 22. martam;

f) [*KME France*] solidāri ar [*KME Italy*] no 1988. gada 3. maija līdz 1995. gada 19. jūnijam un solidāri ar [*KME Germany*] un [*KME Italy*] no 1995. gada 20. jūnija līdz 2001. gada 22. martam.

2. pants

Par 1. pantā norādītajiem pārkāpumiem tiek uzlikti šādi naudas sodi:

a) [*Wieland*]: 20,79 miljoni EUR;

b) *Outokumpu* [..] un [*Luvata*] solidāri: 18,13 miljoni EUR;

c) [*KME Germany*], [*KME France*] un [*KME Italy*] solidāri: 18,99 miljoni EUR;

d) [*KME Germany*]: 10,41 miljons EUR;

e) [*KME Italy*] un [*KME France*] solidāri: 40,41 miljons EUR."

11 Pirmkārt, attiecībā uz naudas soda sākumsummas noteikšanu Komisija uzskatīja, ka pārkāpums, ko pamatā veido cenu noteikšana un tirgu sadale, jau pēc savas būtības ir ļoti smags pārkāpums (apstrīdētā lēmuma 294. apsvērums).

12 Lai noteiktu pārkāpuma smagumu, Komisija ņēma vērā arī, ka kartelis ir ietekmējis visu Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) teritoriju (apstrīdētā lēmuma 316. apsvērums). Komisija turklāt izskatīja faktiskās pārkāpuma sekas un konstatēja, ka aizliegtā vienošanās ir radījusi "globāla mēroga ietekmi uz tirgu" (apstrīdētā lēmuma 314. apsvērums).

13 Visbeidzot, joprojām nosakot pārkāpuma smagumu, Komisija ņēma vērā, ka rūpniecisko vara cauruļu tirgus ir nozīmīga joma, kuras aptuvenā vērtība EEZ līmenī ir 288 miljoni EUR (apstrīdētā lēmuma 318. apsvērums).

14 Ņemot vērā visus šos apstākļus, Komisija secināja, ka attiecīgais pārkāpums ir uzskatāms par ļoti smagu (apstrīdētā lēmuma 320. apsvērums).

15 Otrkārt, Komisija attiecīgos uzņēmumus, lai ņemtu vērā katra no tā faktisko ekonomisko kapacitāti radīt nopietnu kaitējumu konkurencei, apskatīja diferencēti. Šajā sakarā Komisija norādīja uz atšķirību starp tirgus daļām, kas EEZ rūpniecisko cauruļu tirgū pieder *KME* grupai, kas ir līdere EEZ tirgū ar [konfidenciāli] [1] % tirgus daļu, no vienas puses, un prasītājām un *Wieland*, kam attiecīgi pieder [konfidenciāli] un 13,4 % tirgus daļu, no otras puses. Ņemot vērā šo atšķirību, *Outokumpu* un *Wieland* uzliktā naudas soda sākumsumma tika noteikta 33 % apmērā no *KME* grupai noteiktās sākumsummas, t.i., 11,55 miljoni EUR *Outokumpu* un *Wieland* un 35 miljoni EUR *KME* grupai (apstrīdētā lēmuma 322., 323. un 326.–328. apsvērums).

16 Treškārt, ņemot vērā vajadzību noteikt naudas sodu līmenī, kas nodrošina preventīvu ietekmi, Komisija *Outokumpu* uzliktā naudas soda sākumsummu palielināja par 50 %, kas tādējādi sasniedza 17,33 miljonus EUR, šajā sakarā uzskatot, ka tās pasaules apgrozījums, kas pārsniedz 5 miljardus EUR, parādot, ka šīs sabiedrības apmērs un ekonomiskā vara šādu palielinājumu attaisno (apstrīdētā lēmuma 334. apsvērums).

17 Ceturtkārt, Komisija pārkāpuma, kas norisinājās laikposmā no 1988. gada 3. maija līdz 2001. gada 22. martam, ilgumu kvalificēja kā "ilgtermiņa". Tātad, ņemot vērā pārkāpuma ilgumu, Komisija tādējādi uzskatīja par piemērotu attiecīgajiem uzņēmumiem uzliktā naudas soda sākumsummu palielināt par 10 % par katru dalības kartelī gadu. Līdz ar to prasītājai uzliktā naudas soda sākumsumma tika palielināta par 125 %, kā dēļ pamatsumma attiecīgi tika noteikta 38,98 miljonu EUR apmērā (apstrīdētā lēmuma 338., 342. un 347. apsvērums).

18 Piektkārt, atbildību pastiprinošu apstākļu dēļ *Outokumpu* uzliktā naudas soda pamatsumma tika palielināta par 50 %, jo, tā kā tā ir bijusi Komisijas 1990. gada 18. jūlija Lēmuma 90/417/EOTK par procedūru saskaņā ar EOTK līguma 65. pantu

1 — Konfidenciāla slēptā informācija.

attiecībā uz plakanu auksti velmēta nerūsējoša tērauda izstrādājumu Eiropas ražotāju nolīgumu un saskaņotām darbībām (OV L 220, 28. lpp.) adresāte, tā esot vainojama recidīvā (apstrīdētā lēmuma 354. apsvērums).

19 Sestkārt, attiecībā uz atbildību mīkstinošiem apstākļiem Komisija norādīja, ka tā bez *Outokumpu* sadarbības rīcību, kas veido pārkāpumu, būtu varējusi noteikt tikai attiecībā uz četru gadu laikposmu, un tādējādi samazināja tās naudas soda pamatsummu par 22,22 miljoniem EUR, kā rezultātā pamatsumma atbilst naudas sodam, kāds tai būtu bijis uzlikts par šādu laikposmu (apstrīdētā lēmuma 386. apsvērums).

20 Septītkārt un visbeidzot, Komisija, pamatojoties uz 1996. gada Paziņojuma par sadarbību D sadaļu, naudas soda summas samazināja par 50 % *Outokumpu*, par 20 % *Wieland* un par 30 % *KME* grupai (apstrīdētā lēmuma 402., 408. un 423. apsvērums).

Process un lietas dalībnieku prasījumi

21 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 29. martā, prasītāja cēla šo prasību.

22 Tā kā Pirmās instances tiesas palātu sastāvs ir ticis mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas astotajā palātā, kurai attiecīgi ir nodota šī lieta.

23 Savā atbildē uz repliku Komisija prasa, lai prasītājām uzliktā naudas soda summa tiktu palielināta, jo tās savā replikā izteikušas šaubas par dažiem faktiem, kas netika apstrīdēti administratīvās procedūras norises laikā. Pirmās instances tiesa aicināja prasītājas iesniegt savus apsvērumus par šo pretprasību, ko tās izdarīja noteiktajā termiņā.

24 Uzklausījusi tiesnesi referentu, Pirmās instances tiesa (astotā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu un procesa organizatorisko pasākumu ietvaros, kas noteikti Pirmās instances tiesas Reglamenta 64. pantā, aicināja lietas dalībniekus iesniegt noteiktus dokumentus un uzdeva tiem rakstiskus jautājumus, uz kuriem tie atbildēja noteiktajā termiņā.

25 Lietas dalībnieku paskaidrojumi un atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem mutvārdu jautājumiem tika uzklausīti 2008. gada 5. marta tiesas sēdē. Šajā gadījumā prasītājas atkārtoti apstiprināja savu vēlmi, kuru tās jau bija izteikušas savos apsvērumos par ziņojumu tiesas sēdē, atteikties no diviem izvirzītajiem argumentiem saistībā ar pamatu, kas izvirzīts par recidīva kļūdainu konstatāciju, par sākotnējā naudas soda lielumu un Komisijas pilnvaru konstatēt recidīvu šajā lietā ierobežojumu laikā.

26 Prasītāju prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt vai samazināt apstrīdētā lēmuma 2. panta b) punktā noteikto naudas sodu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

27 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— palielināt prasītājām uzliktā naudas soda summu;

— piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

28 Prasītājas 2008. gada 1. aprīļa vēstulē norādīja, ka tās atsakās no sava trešā pamata par naudas soda summas kļūdainu palielinājumu 50 % apmērā preventīvā nolūkā. Ar 2008. gada 23. aprīļa rīkojumu Pirmās instances tiesa nolēma no jauna uzsākt mutvārdu procesu saskaņā ar Reglamenta 62. pantu un saskaņā ar Reglamenta 64. pantu nolēma lietas materiāliem pievienot minēto vēstuli. Komisija 2008. gada 5. maija vēstulē sniedza savus apsvērumus par minēto atsaukumu.

29 Mutvārdu process tika slēgts 2008. gada 2. jūnijā.

Juridiskais pamatojums

30 Lai pamatotu savu prasību, prasītājas izvirza divus pamatus par naudas soda summas kļūdainu palielinājumu sakarā ar recidīvu un par ar pārkāpumu skartā tirgus apmēra nepareizu vērtējumu sākumsummas aprēķināšanai.

31 Attiecībā uz pamatiem par naudas soda summas aprēķināšanu ir jāatzīmē, pirmkārt, ka no apstrīdētā lēmuma 290.–387. apsvēruma izriet, ka Komisijas saistībā ar pārkāpumu uzliktie naudas sodi ir piemēroti atbilstoši Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktam, un, otrkārt, ka, lai gan Komisija apstrīdētajā lēmumā tieši nav atsaukusies uz Pamatnostādnēm sodanaudas [naudas soda] noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.; turpmāk tekstā — "Pamatnostādnes"), ir konstatēts, ka naudas sodu summu tā ir noteikusi, piemērojot tajās definēto metodoloģiju.

32 Pamatnostādnēs, lai gan tās nevar kvalificēt kā tiesību normas, tomēr paredzēta uzvedības norma, kurā ir iekļauta prakse, kas jāievēro un no kuras Komisija konkrētā gadījumā nevar atkāpties, nenorādot iemeslus (skat. Tiesas 2006. gada 18. maija spriedumu lietā C-397/03 P *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients*/Komisija, Krājums, I-4429. lpp., 91. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Tādējādi, pārbaudot ar apstrīdēto lēmumu uzlikto naudas sodu tiesiskumu, Pirmās instances tiesai ir jāizskata, vai savu rīcības brīvību Komisija ir īstenojusi atbilstoši Pamatnostādnēs noteiktajai metodei, un tiktāl, ciktāl tā konstatētu, ka Komisija no tās ir atkāpusies, ir jāpārbauda, vai šī atkāpe ir attaisnota un tiesiski pietiekami pamatota. Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka paša Pamatnostādņu principa, no vienas puses, un tajos norādītās metodes, no otras puses, spēkā esamību Tiesa ir apstiprinājusi (Tiesas 2005. gada 28. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, Krājums, I-5425. lpp., 252.–255., 266., 267., 312. un 313. punkts).

34 No Pamatnostādņu pieņemšanas izrietošā Komisijas rīcības brīvības pašierobežošana tiešām nav nesavienojama ar Komisijas būtiskās rīcības brīvības saglabāšanu. Pamatnostādnēs ir iekļauti dažādi mainīgi elementi, kas Komisijai ļauj izmantot tai piešķirto rīcības brīvību atbilstoši Regulas Nr. 17 noteikumiem, kā tos interpretējusi Tiesa (iepriekš 33. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 267. punkts).

35 Turklāt tādā jomā kā atbilstoši Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktam uzliktā naudas soda summas noteikšana, kurā Komisijai ir rīcības brīvība, piemēram, attiecībā uz palielinājuma likmi preventīvai ietekmei, tās vērtējumu tiesiskuma pārbaude aprobežojas ar acīmredzamas kļūdas vērtējumā neesamības pārbaudi (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 18. jūlija spriedumu lietā T-241/01 *Scandinavian Airlines System*/Komisija, Krājums, II-2917. lpp., 64. un 79. punkts).

36 Turklāt Komisijas rīcības brīvība un ierobežojumi, ko tā sev ir noteikusi, nekādā gadījumā neliedz Kopienu tiesai īstenot savu neierobežotas jurisdikcijas kompetenci (Pirmās instances tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedums apvienotajās lietās T-67/00, T-68/00, T-71/00 un T-78/00 *JFE Engineering* u.c./Komisija, Krājums, II-2501. lpp., 538. punkts), ar kuru tai ir piešķirta iespēja Komisijas uzliktā naudas soda summu atcelt, samazināt vai palielināt (šajā sakarā skat. Tiesas 2007. gada 8. februāra spriedumu lietā C-3/06 P *Groupe Danone*/Komisija, Krājums, I-1331. lpp., 60.–62. punkts; Pirmās instances tiesas 2003. gada 21. oktobra spriedumu lietā T-368/00 *General Motors Nederland* un *Opel Nederland*/Komisija, *Recueil*, II-4491. lpp., 181. punkts).

Par pirmo pamatu par prasītājām uzliktā naudas soda par recidīvu summu kļūdainu palielinājumu

Lietas dalībnieku argumenti

37 Prasītājas norāda, ka saistībā ar atbildību pastiprinošiem apstākļiem Komisija *Outokumpu* uzliktā naudas soda pamatsummu palielinājusi par 50 % sakarā ar to, ka tā bija vainojama recidīvā, jo ir bijusi iesaistīta nerūsējošā tērauda lietā, par kuru pieņemts Lēmums 90/417.

38 Prasītājas uzskata, ka, palielinot naudas soda summu par recidīvu, Komisija ir pārkāpusi Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu, Pamatnostādnes, EKL 253. pantā minēto pienākumu norādīt pamatojumu, kā arī vispārējo vienlīdzīgas attieksmes principu. Turklāt Komisija esot pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz konkrētajiem faktiem. Šajā ziņā tās izvirza tālāk norādītos iebildumus.

39 Pirmkārt, prasītājas norāda, ka attiecīgais pārkāpums nevar būt recidīvs, jo agrākais pārkāpums attiecās uz EOTK līgumu, kurpretim konkrētajam kartelim tiek uzlikts sods atbilstoši EK līgumam.

40 Otrkārt, prasītājas uzskata, ka abi pārkāpumi nav vienāda tipa pārkāpumi. Komisija neesot ievērojusi Pamatnostādnes, kā arī recidīva jēdzienu, kāds tas izrietot no Pirmās instances tiesas 1999. gada 11. marta sprieduma lietā T-141/94 *Thyssen Stahl/*Komisija (*Recueil*, II-347. lpp.), tiktāl, ciktāl tā — novērtējot, vai abi pārkāpumi bijuši tā paša veida pārkāpumi — esot ņēmusi vērā tikai konkrētās pārkāpjošās rīcības raksturu (cenu noteikšana, kvotas un tirgus sadale), nekādi neievērojot kontekstu, kādā tikuši izdarīti abi pārkāpumi. Prasītājas norāda, ka Komisijas pieeja ir bijusi pārāk formāla. Izvērtējot jautājumu par recidīvu, Komisijai bija jāņem vērā īpašie apstākļi, kas aptvēra ar Lēmumu 90/417 konstatēto pārkāpumu, vēl jo vairāk tāpēc, ka šie apstākļi skaidri izrietot no minētā lēmuma.

41 Šajā ziņā prasītājas atsaucas vienlaikus uz Lēmumu 90/417 un Komisijas lietas materiāliem šajā lietā, kā arī citiem saistītajiem dokumentiem. Šie elementi liecinot, ka nerūsējošā tērauda lieta izrietot no koordinācijas trūkuma starp Komisijas tirdzniecības un konkurences politiku. Šajā lietā *Outokumpu*, ievērojot uz to, kā arī visu industriju kopumā izdarīto spiedienu, ko veica Komisija un noteiktas valdības saistībā ar tirdzniecības politiku, kāda tajā laikā tika īstenota starp Kopienu un Somiju, esot "negribīgi" un "pretēji savām interesēm" pievienojusies konkurenci ierobežojošajam kartelim bez nodoma ierobežot konkurenci un, neuzskatot, ka ar to tiek pārkāpts EOTK līguma 65. pants.

42 Tādējādi ar Lēmumu 90/417 noteiktais pārkāpums neesot bijis parasts pārkāpums un esot pamudinājis izveidot kontaktus starp Komisiju un valsts iestādēm, lai nodrošinātu likumīgu risinājumu saistībā ar krīzi, kas Kopienu līmenī skārusi tērauda nozari, kurpretim konkrētais pārkāpums šajā lietā esot bijis parasts, attiecies uz darbībām, kas

veiktas apzināti, Komisijai par to neko nezinot, un ar kurām prasītājas ir centušās aizsargāt savas komerciālās intereses.

43 Prasītājas arī norāda, ka, pārkāpjot EKL 253. pantu, Komisija nav sniegusi atbilstošu izskaidrojumu par to, kāpēc — neraugoties uz šiem īpašajiem apstākļiem — bija jāpalielina naudas soda summa sakarā ar recidīvu.

44 Prasītājas arī apgalvo, ka fakts, ka Komisija savos lēmumos, kas pieņemti pirms Lēmuma 90/417 saistībā ar recidīvu nav palielinājusi naudas sodus, kas uzlikti citām sabiedrībām, kuras bijušas iesaistītas nerūsējošā tērauda lietā, apstiprinot, ka minētās lietas raksturs bijis tik īpašs, ka nevar sagaidīt, ka prasītājas to uzskatītu par atbilstošu brīdinājumu saistībā ar pārkāpjošo rīcību, par kuru apstrīdētajā lēmumā noteikta sankcija.

45 Prasītājas norāda, ka šajā lietā uzliktā naudas soda summas palielinājums par 50 % katrā ziņā un, ievērojot nerūsējošā tērauda lietas īpašos apstākļus, ir nesamērīgs. Tās uzskata, ka bez nodoma veikta pārkāpuma gadījumā par recidīvu būtu jānosaka mazāks likmes palielinājums. Šī apgalvojuma pamatojumam prasītājas atsaucas arī uz vairākiem agrākajiem Komisijas lēmumiem, kuros naudas sodu summas pieaugums par recidīvu esot bijis mazāks.

46 Prasītājas, visbeidzot, norāda, ka fakts, ka Komisija — agrākajā lēmumā neparedzot nekādu naudas sodu — tagad ir pieņēmusi lēmumu, ar kuru tiek noteikts naudas soda palielinājums par recidīvu, ir pārkāpusi samērīguma principu.

47 Komisija prasa šo pamatu noraidīt. Tā turklāt norāda, ka prasītājas replikā pirmo reizi ir atsaukušās uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu saistībā ar Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi naudas sodu palielinājuma par recidīvu jomā un ka šis arguments tādēļ ir jāatzīst par nepieņemamu.

Pirmās instances tiesas vērtējums

48 Pirmkārt, attiecībā uz apgalvojumu par pamatojuma nepietiekamību ir jānorāda, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai individuāla lēmuma pamatojumā skaidri un nepārprotami ir jānorāda iestādes, kas ir akta autore, argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām zināt pieņemtā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai veikt tā pārbaudi.

49 Prasība norādīt pamatojumu ir jānovērtē, ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi attiecīgo faktisko un tiesisko apstākļu elementi, jo jautājums par atbilstību EKL 253. panta prasībām ir jānovērtē, ņemot vērā ne tikai attiecīgā akta tekstu, bet arī kontekstu, kurā tas ticis pieņemts, kā arī attiecīgo jomu regulējošo tiesību normu kopumu (skat. Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 63. punkts un tajā minētā judikatūra).

50 Attiecībā uz naudas sodu par konkurences noteikumu pārkāpumu noteikšanu būtiskas formas prasības, kas veido šo pienākumu norādīt pamatojumu, ir izpildītas, ja Komisija

savā lēmumā norāda vērtējuma elementus, kas tai ļāvuši noteikt pārkāpuma smagumu un ilgumu (skat. Tiesas 2002. gada 15. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, *Recueil*, I-8375. lpp., 463. punkts un tajā minētā judikatūra).

51 Šajā gadījumā apstrīdētajā lēmumā Komisija ir atsaukusies uz faktu, ka abiem pārkāpumiem bija viens un tas pats raksturs, jo tie attiecās uz kvotu un cenu noteikšanu, paredzot kontrolēt ražošanu un sadalīt tirgus (353. apsvērums). Turklāt tā ir norādījusi (352. apsvērums): "Recidīvs pastāv gadījumos, kad uzņēmums, kas jau bijis Komisijas lēmuma adresāts pagātnē kā dalībnieks pārkāpumā, vēlāk tiek atzīts par atbildīgu citā tāda paša veida pārkāpumā. Ar šādu lēmumu tiek paredzēts ne vien dot rīkojumu uzņēmumam pārtraukt pārkāpumu, bet arī to brīdināt un atturēt no līdzīgu pārkāpumu izdarīšanas nākotnē pat gadījumā, ja tāda vai cita iemesla dēļ netiek uzlikts nekāds naudas sods". Precīzāk, Komisija ir paziņojusi (354. apsvērums): "Fakts, ka *Outokumpu* bija turpinājusi savu pārkāpumu rūpniecisko cauruļu jomā pēc tam, kad ar Komisijas lēmumu bija saņēmusi rīkojumu pārtraukt savu pārkāpumu nerūsējošā tērauda jomā, skaidri parāda, ka iepriekšējam lēmumam nav bijusi pietiekoši preventīva ietekme uz *Outokumpu* rīcību tirgū. Tādējādi šajā lietā ir jāpalielina naudas soda summa, lai nākotnē nodrošinātu faktisku preventīvu ietekmi". Tādēļ Komisija ir juridiski pietiekoši pamatojusi savu lēmumu palielināt prasītājām uzlikto naudas sodu saistībā ar recidīvu.

52 Otrkārt, saistībā ar Komisijas izvirzīto iebildi par nepieņemamību ir svarīgi atzīmēt, ka prasītājas vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu šī pamata ietvaros faktiski nemaz tieši nav izvirzījušas.

53 Tomēr no judikatūras, kā arī Tiesas Statūtu 21. panta un Pirmās instances tiesas Reglamenta 44. panta izriet, ka prasītājai nav pienākuma citēt līgumu pantus vai vispārējos tiesību principus, uz kuriem tā atsaucas. Ir pietiekoši, ja fakti, pamati un

prasītājas prasījumi ir norādīti prasības pieteikumā, kā rezultātā Komisija faktiski var aizstāvēt savas intereses un tiesa var veikt savu pārbaudi (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1991. gada 7. maija spriedumu lietā T-18/90 *Jongen*/Komisija, *Recueil*, II-187. lpp., 13. punkts un tajā minētā judikatūra). Šī prasība konkrētajā gadījumā ir apmierināta, jo no prasības pieteikuma izriet, ka prasītājas kritizē tām uzliktā naudas soda summas palielinājumu par 50 % kā kļūdainu, it īpaši ievērojot Komisijas agrākajos lēmumos piemērotās palielinājuma likmes recidīva gadījumā.

54 Tādēļ visi iebildumi, kas izvirzīti šī pamata atbalstam, ir jāatzīst par pieņemamiem.

55 Treškārt, attiecībā uz jautājumu par pamata pamatotību ir jāatgādina, ka ar pamata līgumiem ir izveidota vienota tiesību sistēma, kurā EAEK līgums ir — bet EOTK līgums līdz 2002. gada 23. jūlijam bija — *lex specialis*, atkāpjoties no *lex generalis*, kas ir EK līgums (skat. Pirmās instances tiesas 2001. gada 5. jūnija spriedumu lietā T-6/99 *ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi*/Komisija, *Recueil*, II-1523. lpp., 102. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt no judikatūras izriet, ka aizliegtās vienošanās aizliegums ir paredzēts divās analogās normās, proti, EKL 81. pantā un EOTKL 65. pantā, kurās — kaut arī tās ir no diviem dažādiem līgumiem — ietverta atsauce uz identiskiem juridiskajiem jēdzieniem (šajā sakarā skat. iepriekš 40. punktā minēto Pirmās instances tiesas spriedumu lietā *Thyssen Stahl*/Komisija, 269., 270. un 277. punkts, kā arī Pirmās instances tiesas 1999. gada 11. marta spriedumu lietā T-145/94 *Unimétal*/Komisija, *Recueil*, II-585. lpp., 248. un 252. punkts, un 2001. gada 13. decembra spriedumu apvienotajās lietās T-45/98 un T-47/98 *Krupp Thyssen Stainless* un *Acciai speciali Terni*/Komisija, *Recueil*, II-3757. lpp., 181. punkts).

56 Tādēļ ir jāatzīst, ka tad, kad Komisija saskaņā ar kompetenci, kura tai piešķirta Kopienu tiesību sistēmā, ar lēmumu ir atzinusi kāda uzņēmuma dalību kartelī, šis lēmums — kontekstā ar jaunu lēmumu saistībā ar Kopienu tiesībām — var būt pamats novērtējumam par šī uzņēmuma tendenci pārkāpt Kopienas noteikumus aizliegtu vienošanos aspektā.

57 Vēl jo vairāk, neviens elements Pamatnostādnēs neliecina, ka norāde par to, ka attiecīgajam pārkāpumam jābūt "tā paša uzņēmuma/to pašu uzņēmumu recidīvam vienāda veida pārkāpumos", būtu jāsaprot kā tāda, ka Komisija, lai konstatētu recidīvu EKL 81. panta piemērošanas kontekstā, nevar ņemt vērā pārkāpumus, kas konstatēti atbilstoši EOTK līgumam. Tieši pretēji — no Pamatnostādņu virsraksta izriet, ka tās ir piemērojamas gan naudas sodu aprēķiniem atbilstoši Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktam, gan naudas sodiem, kas uzlikti saskaņā ar EOTKL 65. panta 5. punktu.

58 Arguments par to, ka īpašo, agrāko pārkāpumu aptverošo apstākļu dēļ Komisija nav konstatējusi prasītāju izdarītu recidīvu, ir jānoraida, jo no judikatūras izriet, ka recidīva jēdziens ir saistīts tikai ar Kopienas konkurences noteikumu pārkāpuma sākotnēju konstatējumu (iepriekš 36. punktā minētais spriedums lietā *Groupe Danone*/Komisija, 41. punkts).

59 Šajā lietā no Lēmuma 90/417 1. un 4. panta skaidri izriet, ka *Outokumpu* ir tikusi brīdināta par to, ka, noslēdzot vienošanās par cenām un sadalot tirgus un klientus ar saviem konkurentiem, tā ir pārkāpusi Kopienas konkurences noteikumus un ka tai ir jāatturas no šādas rīcības atkārtošanas. Tomēr no apstrīdētā lēmuma 1. panta izriet, ka prasītājas pēc tam līdzdarbojušās praktiski identiskā pārkāpumā.

60 Attiecībā uz argumentu, ka pret prasītājām esot īstenota diskriminējoša attieksme salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, attiecībā pret kuriem Lēmums 90/417 nav ticis izvirzīts kā atbildību pastiprinošs apstāklis, ir svarīgi atzīmēt, ka tas vien, ka Komisija savā iepriekšējā lēmumu pieņemšanas praksē, nosakot naudas soda summas apmēru, ir uzskatījusi, ka daži fakti nav bijuši atbildību pastiprinoši apstākļi, nenozīmē, ka tai ir pienākums saglabāt tādu pašu novērtējumu vēlāk pieņemtā lēmumā (skat. pēc analoģijas Pirmās instances tiesas 2005. gada 25. oktobra spriedumu lietā T-38/02 *Groupe Danone*/Komisija, Krājums, II-4407. lpp., 57. punkts).

61 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, konstatējot prasītāju izdarītu recidīvu.

62 Attiecībā uz iebildumiem, kas izvirzīti pret palielinājuma likmi 50 % apmērā, kāda piemērota apstrīdētajā lēmumā, ir jāatzīmē, ka Komisija, nosakot palielinājuma likmes par recidīvu, var ņemt vērā apstākļus, kuri vedina domāt par attiecīgā uzņēmuma tendenci apiet konkurences noteikumus, un tostarp arī laiku, kāds ir pagājis starp attiecīgajiem pārkāpumiem.

63 Konkrētajā lietā ir jākonstatē, ka Lēmuma 90/417 pieņemšanas brīdī 1990. gada 18. jūlijā aizliegtā vienošanās, kas bija apstrīdētā lēmuma objekts, jau bija spēkā. Neraugoties uz to, ka Lēmumā 90/417 tika konstatēts prasītāju praktiski identisks konkurences noteikumu pārkāpums, tās nolēma turpināt savu dalību jaunā kartelī. Šis apstāklis kā tāds attaisno apstrīdētajā lēmumā noteikto palielinājuma likmi.

64 Prasītājas patiešām atsaucas uz vairākiem pārkāpumu aptverošiem apstākļiem, kas konstatēti Lēmumā 90/417 un ir detalizēti izklāstīti minētā lēmuma X nodaļas 12. punktā. Tomēr šie apstākļi, kuri patiešām attaisno naudas soda neuzlikšanu prasītājām ar šo lēmumu, noteikti ir saistīti ar to, un tiem nav nekāda sakara ar prasītāju tendenci kopš 1990. gada 18. jūlija apiet konkurences noteikumus. Tā rezultātā tos nevar ņemt vērā naudas soda palielinājuma likmes par recidīvu noteikšanā.

65 Attiecībā uz argumentu, ka pret prasītājām esot īstenota diskriminējoša attieksme salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, attiecībā pret kuriem recidīva konstatācija nav izraisījusi tik ievērojamu palielinājumu kā prasītājām, ir svarīgi uzsvērt, ka, pirmkārt,

Komisijas agrākā lēmumu pieņemšanas prakse neveido naudas sodu konkurences jomā juridisko ietvaru (Pirmās instances tiesas 2003. gada 30. septembra spriedums lietā T-203/01 *Michelin*/Komisija, *Recueil*, II-4071. lpp., 292. punkts) un, otrkārt, Komisijai, lai sekmētu konkurences tiesību normām atbilstošu uzņēmumu rīcību, saistībā ar Regulu Nr. 17 ir piešķirta rīcības brīvība (Pirmās instances tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedums apvienotajās lietās T-236/01, T-239/01, no T-244/01 līdz T-246/01, T-251/01 un T-252/01 *Tokai Carbon* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1181. lpp., 216. punkts) un tai ir jābūt spējīgai jebkurā brīdī pielāgot naudas sodu apmēru šīs politikas vajadzībām (iepriekš 33. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 169. punkts).

66 Ievērojot iepriekš minēto, Komisija nav izdarījusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, piemērojot prasītājām par recidīvu uzliktās naudas soda summas palielinājumu 50 % apmērā. Turklāt Pirmās instances tiesa, īstenojot savas neierobežotās jurisdikcijas pilnvaras, neuzskata par nepieciešamu mainīt minēto likmi.

Par otro pamatu par ar pārkāpumu skartās nozares apmēra neatbilstošu vērtējumu, lai aprēķinātu naudas soda sākumsummu

Lietas dalībnieku argumenti

67 Šajā otrajā pamatā prasītājas norāda, ka, uzskatot, ka attiecīgā tirgus vērtība atbilst 288 miljoniem EUR, Komisija esot pārspīlējusi tā apmēru un līdz ar to pārkāpuma smagumu, tādējādi nosakot pārmērīgu naudas sodu.

68 Prasītājas atzīmē, ka kopējo preču cenu industriālo cauruļu nozarē parasti veidojot vara cena, kuras pamatā ir kotēšana *London Metal Exchange* (Londonas Metālu birža, turpmāk tekstā — "*LME*"), un pārstrādes izmaksas, kas atbilst ražotāja pievienotajai vērtībai (turpmāk tekstā — "pārstrādes starpība"). Industriālo cauruļu ražošanai vajadzīgās izejvielas piegādājot vai nu klienti, vai arī pats cauruļu ražotājs, šajā gadījumā izrakstot par tām rēķinu par kopējo cenu.

69 Prasītājas norāda, ka attiecīgā tirgus apmērs ir nozīmīgs naudas soda sākumsummas noteikšanā. Prasītājas apgalvo, ka — vismaz šajā konkrētajā lietā — Komisija sākumsummu ir noteikusi pēc attiecīgā tirgus apmēra.

70 Prasītājas uzskata, ka tām kā rūpniecisko cauruļu ražotājām nav nekādas ietekmes uz galvenās izejvielas, proti, vara, cenu, kas veidojot aptuveni divas trešdaļas no galīgās cenas, kuru maksā klients. Šajā ziņā prasītājas atgādina, ka metāla cenu nosaka ikdienas kotēšana *LME* un ka, iepērkot šo metālu, tās vienīgi seko rūpniecisko cauruļu pircēju sniegtajām norādēm. Tādēļ paši klienti esot tie, kas nosaka metāla cenu. Līdz ar to vara cena esot tikai galvenokārt uz klientiem attiecināmais elements. Tā rezultātā faktiskā attiecīgā tirgus ekonomiskā nozīme esot bijusi ierobežota ar pārstrādes izmaksām.

71 Pamatojoties uz iepriekš minēto, prasītājas norāda, ka Komisijai, novērtējot skartā tirgus apmēru, esot bijis jāatskaita aptuveni divas trešdaļas no attiecīgo preču kopējās cenas, kas būtu bijis pamats mazākas naudas soda sākumsummas noteikšanai. Prasītājas secina, ka, neatņemot vara cenu no attiecīgā tirgus apgrozījuma, Komisija nav ņēmusi vērā tirgus ekonomisko realitāti un ir noteikusi pārspīlētu naudas soda sākumsummu, salīdzinot to ar pārkāpuma smagumu.

72 Komisija prasa noraidīt prasītāju izvirzīto pamatu. Komisija savā atbildē uz repliku pieprasa, lai prasītājas precizētu, vai tās apstrīd faktu par dalību pārkāpumā, kas ietekmē rūpniecisko cauruļu jomu kopumā. Komisija norāda, ka, pat ja tas patiešām ir tā, šis pamats nav pieņemams, jo tas nav ticis izvirzīts prasības pieteikumā. Turklāt Komisija norāda, ka šādas apstrīdēšanas rezultātā tā varētu prasīt Pirmās instances tiesai palielināt prasītājām uzliktā naudas soda summu, jo tām minēto summu samazinājums par 50 % ticis noteikts tostarp sakarā ar apliecinājumu, ka tās neapstrīd faktu, uz kuru pamata Komisija ir pamatojusi savas apsūdzības, pastāvēšanu.

73 Savos rakstveida apsvērumos pēc Komisijas lūguma prasītājas ir norādījušas, ka tās neapstrīd, ka ir piedalījušās vienotā pārkāpumā, kas ietvēra tirgu un klientu sadali, attiecīgā tirgus līdera sistēmas īstenošanu, kā arī dalību aizliegtos karteļos par nosacījumiem rūpniecisko cauruļu piegādē. Tās norāda arī, ka šis pārkāpums ir ietekmējis rūpniecisko cauruļu jomu kopumā. Tomēr tās uzsver, ka pārkāpums neattiecās uz vara cenu.

Pirmās instances tiesas vērtējums

74 Sākotnēji jākonstatē, ka vairs nav jālemj ne par iebildi par nepieņemamību, ne par pretprasību, ko ierosinājusi Komisija. Faktiski prasītājas savos apsvērumos par Komisijas prasību skaidri ir norādījušas, ka tās pieļauj, ka pārkāpums ir ietekmējis visu rūpniecisko cauruļu jomu.

75 Otrkārt, izskatot prasību pēc būtības, vispirms ir jāuzsver, ka Pamatnostādnēs iekļautā metodoloģija, ko Komisija ir piemērojusi apstrīdētajā lēmumā (skat. iepriekš 31. punktu), atbilst iepriekš noteiktajai loģikai, saskaņā ar kuru naudas soda vispārējo sākumsummu, ko nosaka atkarībā no pārkāpuma smaguma, aprēķina atkarībā no pārkāpuma rakstura, tā faktiskās ietekmes uz tirgu gadījumos, kad to iespējams noteikt, un attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apmēra (Pamatnostādņu 1.A punkta pirmā daļa). Tādējādi naudas soda vispārējā sākumsumma attiecībā uz katru dalībnieku ir individualizēta it īpaši atkarībā no tā lieluma.

76 Turklāt, lai noteiktu naudas soda sākumsummu, Komisija var ņemt vērā skartā tirgus apmēru, bet tai nav pienākuma to darīt (Pirmās instances tiesas 2006. gada 15. marta spriedums lietā T-15/02 *BASF*/Komisija, Krājums, II-497. lpp., 134. punkts, un 2006. gada 27. septembra spriedums lietā T-322/01 *Roquette Frères*/Komisija, Krājums, II-3137. lpp., 149. un 150. punkts).

77 Ņemot vērā šo judikatūru, rodas iespaids, ka prasītāju pieņēmums, ka attiecīgā tirgus apmērs pats par sevi ir noteicošs faktors, lai novērtētu pārkāpuma smagumu un, tātad, lai noteiktu naudas soda sākumsummu, nav pamatots.

78 Tomēr no apstrīdētā lēmuma skaidri izriet, ka, novērtējot attiecīgā pārkāpuma smagumu, Komisija ir izvēlējusies ņemt vērā rūpniecisko cauruļu EEZ tirgus apmēru. Lai gan Komisija, jau pamatojoties uz pārkāpuma veidu, ir secinājusi, ka Pamatnostādņu izpratnē tas ir "ļoti smags" (294. apsvērums), pārkāpuma smagumu un, tātad, vispārīgo naudas soda sākumsummu tā apstrīdētajā lēmumā ir noteikusi, ņemot vērā karteļa faktisko ietekmi uz tirgu (295.–314. apsvērums), attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus

apmēru (315.–317. apsvērums) un to, ka joma, kas ir pārkāpuma priekšmets, ir nozīmīgs tirgus, kura apmērs EEZ ticis novērtēts 288 miljonu EUR apmērā (318. un 319. apsvērums).

79 Lai gan, novērtējot pārkāpuma smagumu un vispārējo naudas soda sākumsummu, attiecīgā tirgus apmērs bija tikai viens no Komisijas apstrīdētajā lēmumā izmantotajiem elementiem, tā tomēr šo apmēru faktiski ir noteikusi, ņemot vērā šo elementu. Tātad Komisijas apgalvojums, ka prasītājai uzliktā naudas soda sākumsumma, ja no apgrozījuma tiktu atskaitīta vara cena, noteikti nebūtu bijusi zemāka par 11,55 miljoniem EUR, ir jānoraida.

80 Tādējādi ir jāpārbauda, vai, novērtējot attiecīgā tirgus apmēru, Komisija ir kļūdaini ņēmusi vērā vara cenu.

81 Prasītājas šajā sakarā uzskata, pirmkārt, ka vara cena ir ārpus industriālo cauruļu ražotāju kontroles, jo to nosakot atbilstoši *LME*, un, otrkārt, ka industriālo cauruļu pircēji paši nolemjot, par kādu summu metālu pirkt.

82 Tomēr ir jākonstatē, ka neviens vērā ņemams iemesls neliek apgrozījumu attiecīgajā tirgū aprēķināt, izslēdzot noteiktas ražošanas izmaksas. Kā pamatoti norāda Komisija, visās ražošanas nozarēs pastāv gala precē iekļautās izmaksas, ko ražotājs nevar kontrolēt, bet kas tomēr ir tā darbības kopuma būtisks elements un ko tātad, nosakot naudas soda sākumsummu, no tā apgrozījuma nevar izslēgt (šajā sakarā skat. Pirmās

instances tiesas 2000. gada 15. marta spriedumu apvienotajās lietās T-25/95, T-26/95, no T-30/95 līdz T-32/95, no T-34/95 līdz T-39/95, no T-42/95 līdz T-46/95, T-48/95, no T-50/95 līdz T-65/95, no T-68/95 līdz T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 un T-104/95 *Cimenteries CBR* u.c./Komisija, *Recueil*, II-491. lpp., 5030. un 5031. punkts). Tas, ka vara cena ir industriālo cauruļu galīgās cenas būtiska daļa vai ka vara cenu izmaiņu risks ir daudz augstāks nekā citu izejvielu gadījumā, šo secinājumu neietekmē.

83 Tādējādi ir jāsecina, ka Komisija pamatoti ir ņēmusi vērā vara cenu, nosakot attiecīgā tirgus apmēru. Tā rezultātā otrais pamats arī nav pamatots.

84 Tāpēc prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

85 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājām spriedums nav labvēlīgs, tām jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (astotā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Outokumpu Oyj* un *Luvata Oy* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2009. gada 6. maijā.

[Paraksti]